Nr.23. N O R S K V I L J E 2 Årg.
2 aug.44.

FOLKESTYRE OG BYRÅKRATI.

Det er mange idag som spør seg sjøl :Hvordan skal det bli her i landet når krigen er slutt ?Blandt våre landsmenn gjør det seg gjeldende forskjellige oppfattninger om dette spørsmål.Den store masse av nordmenn som under krigen har forholdt seg passiv overfor tyskerne og quislingene og ikke har villet gjøre noe i kampen mot dem,har i det hele ingen perspektiver med hensyn til framtida.Disse menneskene gir uttrykk for en bedrøvelig politisk sløvhet.Mange av dem drømmer bare om den dagen da de skal stå på Skoltegrunnskaien og ta imot kongen og regjeringen når de vender heim igjen.Andre,og det er vel de fleste,har mer eller mindre tåkede forestillinger om at alt styre og stell skal bli som før april 1939.

Blandt de mere bevisste nordmenn gjør det seg stort sett gjeldende to motsatte strømninger.Den ene går ut på å gjøre kupp,sette folkestyret ut av kraft og opprette et mer eller mindre maskert reaksjonært diktatur. Kuppmakerne støtter seg i høy grad på de passive krefter i folket vårt. De regner med at de politisk passive og sløve masser ikke vil gjøre motstand mot opprettelsen av et diktatur,men tvertimot hjelpe til,særlig hvis man skremmer dem tilstrekkelig ved å mane fram bolsjevikspøkelse og innbiller dem at kampen for folkestyret bare er en kommunistisk manøvre.

Imot alle reaksjonære tendenser i denne eller lignende forkledninger står de bevisste,demokratiske krefter,som ikke bare krever gjenopprettelsen av folkestyret,men en videreutvikling,en utvidelse av det.I stigende grad har nemlig de framstegsvennlige og aktive patrioter,ikke minst de mest politisk bevisste blandt arbeiderne,kommet til den overbevisning at vårt demokrati allerede ved krigsutbruddet var langt på veg til å gå i frø.Det er nemlig en kjennsgjerning at folkestyret i stor utstrekkning var blitt et byråkratisk maktapparat,som kunne brukes- og ble brukt-også mot folkets samme interesser.De demokratiske rettigheter var faktisk innskrenket til bruken av stemmesedlen med visse mellomrom.Ellers var styre og stell vesentlig kommet i hendene på byråkratiet.De samme byråkratiske tendenser var tydelig også innen folkets masseorganisasjoner,f.eks i den største av dem alle,Arbeidernes faglige landsorganisasjon.Det står jo ikke til å nekte at fagorganisasjonen alt før krigen altfor meget hadde mistet karakteren av en kamporganisasjon og den var blitt tumleplass for et faglig byråkrati som så sin hovedoppgave i å befeste og bevare personlige taburetter og maktpossisjoner.- og gjøre bevegelsen mer og mer avhengig av statsapparatet.Det betegnet bare sluttresultatet av denne utvikling da nazistene ønsrettet landsorganisasjonen og ifølge førerprinsippet innsatte kommisariske ledere istedetfor de tidligere valgte tillitsmenn. I alle krigførende og okkuperte land bryter nå de demokratiske krefter seg fram med krav om en fornyelse og utvidelse av folkestyret.Et av de viktigste krigsmål er nettopp skapelsen av et levende demokrati,som er i pakt med både nutiden og framtida og istand til å trygge en fredelig og rik utvikling etter krigen.Også hos oss er det på tide at folket våkner opp for alvor og klart forstår hva det gjelder.Det er farlig å sette seg med hendene i fanget og vente på at folkestyret skal dale ned over oss som en gave fra det høye. Det er bare vi sjøl som gjennom aktiv kamp og personlig innsats kan skape et levende,kjempende demokrati,hvor folkets egne,skapende krefter umiddelbart kan beherske hele samfundslivet.For å nå dette mål må kampen føres i alle former mot byråkrati,både innen den offentlige administrasjon og forvaltning og innen folkets egne organisasjoner.Og den historiske plikt til å ta ledelsen i denne kamp påhviler først og fremst den organiserte arbeiderklasse.Den er den best organiserte del av vårt folk,og på grunn av sin stilling i produksjonen representerer den også tyngden av folkets demokratiske krefter.

DET POLSKE SPØRSMÅL.

No da Den røde arme har trengt sog dypt inn i det egentlige Polen og står umiddelbart foran Warsjawa, er konflikten mellom den polske omigrantregjering i London på den ene siden og på den andre siden Sovjet-regjeringen og den polske heimefronten,representert av nasjonalrådet i Warsjawa,blitt mer aktuell enn noensinne.Det kan derfor ha sin interesse å se litt nermere på hvordan motsettningene har oppstått og utviklet seg.

Under den tysk-polske krig høsten 1939 ble den polske regjering fordrevet og medlemmene spredt for alle vinder.Senere ble det blandt polske omigrantkretser i London dannet en ny regjering under ledelse av general SIKORSKI.Dette var en sjølbestaltet regjering uten grunnlag i noe valg. Den ble imidlertid anerkjent av England og U.S.A.og opprettet en hær,flåte og et flyvåpen som siden har deltatt i krigen sammen med vestmaktenes væpnede styrker.SIKORSKIS regjering var utgått fra de samme reaksjonære kretser som den tidligere " lovlige" polske regjering.Den håndhevet sin myndighet på grunnlag av den reaksjonære polske grunnlov av 1935 som faktisk satte folkestyret ut av kraft og erstattet det med et autorativt styre. Sin imperialistiske karakter la regjeringen for dagen i kravet om at Polen skulle få tilbake alle landområder det hadde hatt før krigen.Nå er det imidlertid en kjennsgjerning at Polen ved fredssluttningen etter forrige verdenskrig rauet til seg store landområder med overveiende ukrainske, hvitrussiske og litauisk befolkning.Da Sovjet-Samveldet høsten 1939 annektere disse områder,frommet derfor Sovjet-regjeringen også formelt krav om at de etter krigen skulle tilfalle sovjetrepublikkene Ukraine,Hvite-Russland og Lithauen,d.v.s.at den så kalte Curson-linjen i store trekk skulle danne den framtidige grense mellom Polen og Sovjet-Samveldet.

Da Tyskland sommeren 1941 overfalt Sovjet-Samveldet,annulaerte Sovjet-regjeringen øyeblikkelig de tysk-russiske grenseoverenskomster og opprettet diplomatisk forbindelse med den polske regjering i London.Sovjet-regjeringen hevdet fremdeles Cursen-linjen som framtidig grense,men mente at alle detaljer skulle avgjøres ved vennskapelige forhandlinger etter krigen.

Så kom den usmakelige historien med massegravene i Katyn-skogen.Den nazistiske presse kom med fantastiske "avskjeringer" om at russerne hadde myrdet og begravet tusenvis av polske offiserer her,og den polske regjering avskåret sin sanne natur ved å understøtte nazipropagandaen.Den gikk så langt som til å anmode Røde Kors om å undersøke sakon. En slik provokasjon mot en alliert kunne naturligvis ikke Sovjet-regjeringen finne seg i.Den brøt omgående enhver forbindelse med Sikorski-regjeringen.

Da den illegale bevegelse i Polen begynte å anta fastere former,ble det tatt opp forhandlinger med regjeringen i London for å organisere en enhetlig ledelse av alle former for motstand mot tyskerne,Forhandlingene førte ikke fram og i desember 1943 ble det polske nasjonalråd dannet i Warsjawa. Rådet var en sammensluttning av alle motstandsgrupper på heimefronten.i vår sendte nasjonalrådet delegerte til Moskva for å søke direkte kontakt med de allierte regjeringer,og da først og framst Sovjet-regjeringen.Samtidig sendte rådet en erklæring om at alle forhåpninger til omigrantregjeringen i London var blitt en skuffelse.Noe senere anerkjente Sovjet-regjeringen nasjonalrådet som fullgyldig representant for det kjempende Polen og tok imot en diplomatisk utsending fra nasjonalrådet.

Etter Den røde armes erobring av Vilna offentliggjorde den polske omigrantregjering,no under ledelse av NIKOLAIZEK,en erklæring hvor den gjorde krav på byen som polsk område.Dette var igjen et bevis på den imperialistiske politikk som disse herrer fører.Lithauerne derimot hevder at Vulna, Lithauens gamle hovedstad,selvfølgelig skal gå tilbake til den rette eier.

Imidlertid utviklet den seierrike russiske sommeroffensiv seg,og den røde arme gikk over elva BUG og inn i det egentlige Polen.I den anledning sendte utenrikskommisar MOLOTOV ut en note hvor det ble fastslått at Sovjet-Samveldet ikke hadde til hensikt å opprette Sovjet-organer på polsk område og ikke gjorde krav på polsk territorium.Den røde hær betraktet

Polen som en alliertes stat og bofant seg på polsk område bare for å hjelpe til med å befri Polen fra det tyske åk. I denne situasjon oppnevnte nasjonalrådet en nasjonalkomite som skulle overta administrasjonen og forvaltningen i de befridde polske områder..Sovjet-regjeringen anerkjente så nasjonalkomiteen som provisorisk polsk regjering,og sluttet en traktat med den.Som svar på dette kom en erklæring fra den polske regjering i London.Her ble det hevdet at medlemmene av nasjonalkomiteen var politisk ukjente personer som ikke hadde noen kvalifikasjoner når det gjalt administrasjon og forvaltning,at det var en flokk usurpatorer som ville påtvinge flertallet av den polske befolkning en politisk ledelse som var uønsket og at de bare representerte en liten gruppe kommunister.- Tonen i erklæringen rører et visst slektskap med den vanlige nazipropagandaen.En organisasjon blir ganske enkelt stemplet som kommunistisk,og dette anses tilstrekkelig til å diskreditere den.

I en kringkasting fra Moskva ble det tatt skarpt til ordet mot erklæringen og det ble påvist at den var løgnaktig.Slik står saken nå.Det siste er at statsminister NIKOLAIZEK er på vei til Moskva for å forhandle direkte om en løsning. Det synes klart at den polske London-regjering for ikke å risikere å bli helt satt utenfor,må gi avkall på sin sovjet-fiendtlige holdning,sine imperialistiske tilbøyeligheter og fullt ut anerkjenne det polske folk retten til gjennom demokratiske valg å bestemme sitt framtidige styresett.Sovjet-regjeringen mener at det russiske folk har ofret for meget i denne krigen til at det kan finne seg i opprettelsen av reaksjonære diktaturer i nabostatene.Det ville bare bety at spirene til en ny krig var sådd.

AV DEN ALLIERTE OVERKOMMANDOS INSTRUKSJONER.

HVORDAN OPPLYSNINGER SKAL AVGIS. Når en tyskar spør en om noe,er det beste en kan gjøre å være usikker og dum.Det er merkelig hvordan nordmennenes hukommelse har sviktet under krigen,når de er blitt spurt om noe av tyske soldater.Dette behagelige hukommelsestap er vanligvis holt i trygt,fordi tyskerne i de fleste tilfeller ikke kan vite med sikkerhet om du virkelig vet det han spør deg om eller ikke.

BRUKEN AV KART . For tidligere soldater,sjåfører,turgjengere,speidere, sjøfolk eller andre som er vant å bruke kart,er dette avsnittet overflødig.

Åkjenne til bruken av kart kan bli en stor nytte både for deres sjøl og for deres allierte når frihetens time slår.Tyskerne vil nemlig ikke la vegskiltene stå igjen når de drar. En ordenans eller førstemann i en bilkortesje vil kanskje henvende seg til deg for å få vite vegen over til nabobygda eller til et bestemt sted i nærheten.

Det er da ikke stor hjelp i å si,f.eks.: " Dere kjører nedover denne vegen om lag to kilometer,svinger av til venstre ved gården til N.N.derpå første veg til høyre og så andre vegen til venstre---"Det er sikkert helt riktig,men det er tvilsomt om den allierte soldaten vil ha forstått hvor han skal kjøre.Han taler kanskje ikke særlig godt norsk og vil antakelig ta fram et kart og gjenta navnet på det sted han skal til.

Hvis du da kan se på kartet hans og peke på den vegen han skal ta,vil språkvanskene bortfalle,og du har gjort de allierte og dine landsmenn en stor tjeneste.

Et kart er i virkeligheten bare en tegning av landskapet.Det må ha mange detaljer om det skal være til noen nytte.Du lærer deg snart til å finne fram det viktigste,veger,jernbaner,kystlinjen o.s.v.Resten vil komme av seg sjøl.

Det beste du kan gjøre er å få en kartkyndig mann blandt dine naboer til å forklare deg hvordan et kart brukes.Han vil også kunne fortelle deg hvordan du kan finne Nord ved hjelp av Nordstjernen,ved hjelp av solen og hvordan man bruker et kompass.

KRIGSNYTT.

SYDFRONTEN: Opperasjonene i den forløpne uke karajteriseres ved langsom alliert framgang mot FIRENCE.Tyskerne yter forbitret motstand.Frontlinjen går nå fra vest langs elva ARNO til ca punkt vest for FIRENCE.På østkysten har polske tropper trengt inn i den vestlo havnebyen SENEGALLIA,Tyskerne har nå fått støtte i den befestede linje.GOTER-linjen fra PIZA til RIMINI på østkysten,og det er sannsynlig at de her vil klare å bremse opp den alliertes offensiv en tid.Men med de knappe reserver som står til KESSELRINGS disposisjon vil det bare være et spørsmål om kort tid før også Goter-linjen brytes sammen.

VESTFRONTEN: Etter noen dagers stilstand har amerikanerne satt igang en kraftig offensiv.De tyske stillinger ble brutt på bred front,og de amerikanske styrker har de siste dagene rykket hurtig fram.Byene AVRANCHES og GRANVILLE er falt og framrykkningen fortsetter.10,000 tyske fanger er allerede tatt.Nord for det amerikanske frontavsnitt har også engelske tropper gått til offensiv og gjør gode framskritt.Alt tyder på at hele fronten i NORMANDIE om kort tid vil være i bevegelse.De tyske reserver er alt hårt medtatt og vil ikke kunne hindre et alliert framstøt til det indre av Frankrike,og mot PARIS.

ØSTFRONTEN: Siste uke betegner en rekord i Den røde armes framrykkning. Offensiven har utviklet seg i et tempo som er ukjent i militærhistorien. Det ene tyske støttepunkt etter det annet har falt i hurtig rekkefølge. Torsdag sendte Stalin ut ikke mindre enn fem seiersmeldinger.De kunngjorde at de viktige festningene og knutepunktene DVINSK.SIAULIAI.BIALYSTOK.STANISLAVOV og LVOV (Lemberg) var erobret.Dagen etter kom det to seiersmeldinger som fortalte at festningene BREST-LITOVSK og PREZMYSL igjen var på russiske hender.Og nå nylig er det meldt om stor framgang i oppronskningsaksjoner i området øst for WARSJAWA.Det viktige knutepunktet MINSK, 30 km.øst for den polske hovedstad,SIEDLCE og LUKOW,vest for Brest-Litovsk er renset for fiender.Kampen om sjølve Warsjawa er begynt.

På nordfronten tar den russiske offensiven sikte på å avskjære og ødelegge general LINDEMANNS styrker som oppgis å bestå av 500,000 mann.En kolonne rykker fram vestover fra PSKOV,men hovedstøtet føres gjennom Litauen.Fra SIAULIAI rykker Den røde arme framover og vestover mot Østersjøen,sydvestover mot TILSIT i Øst-Prousson og nordover mot RIGA.I den siste rettningen har framrykkningen vært meget hurtig,og det viktige knutepunkt MITAU er erobret.Dermed er den siste jernbaneforbindelse mellom Estland og Nord-Lettland til Øst-Prousson brutt og isoleringen av den tyske nord-arme er fullbyrdet.

Syd for KAUNAS har russerne fra bruhodene på vestsiden av NJEMEN nylig foretatt en ny offensiv,brutt gjennom de tyske stillinger i en bredde av 110 km.og rykker hurtig fram mot den tyske grensen.Vest for GRODNO rykker russiske styrker gjennom SUVALKEN-området og nærmer seg også storkt den tyske grensen fra denne kant.

På sydavsnittet går den russiske offensiv i to hovedrettninger.Sydvest for LVOV og STANISLAVOV presser Den røde arme de opprevne tyske stillinger tilbake mot Karpaterpassene.Her står russerne nå bare 30 km,fra grensen mot TSJEKOSLOVAKIA og UNGARN.En annen russiske kolonne støter vestover fra JAROSLAN mot KRAKAU og SCHLESIA.

TYRKIA: De siste nyheter fra dette land tyder på en revisjon av nøytralitetspolitikken er nær forestående.Nasjonalforsamlingen er innkalt til ekstraordinært møte,og tyskerne er meget forurolignet over situasjonen. Idag blir det nemlig avgjort i Tyrkias nasjonalforsamling hvorvidt landet skal gi de alliertes visse konsesjoner,som vil medføre at der blir krigstilstand mellom Tyrkia og Tyskland.

HVA GJØR DU FOR Å FRAMSKYNDE FREDEN OG BEFRIELSEN AV NORGE ?

Nr.24. N O R S K V I L J E 2 Årg.
9 Aug.1944.

REAKSJONEN ARBEIDER.

I de andre okkuperte land er heimefronten organisert,står under en enhetlig ledelse og får en stadig større betydning i den felles krig mot nazistene.I vårt naboland ,Danmark,har heimefronten under ledelse av frihetsrådet ført en strålende kamp som har vakt beundring og respekt hos alle antianzister. I mange land har heimefrontens aktivitet resultert i åpen militær krig mot undertrykkerne.I Jugoslavia,Frankrike står heimefrontens vepnede soldater midt oppe i en hårdnakket kamp som på en avgjørende måte letter invasjonstroppene i deres operasjoner.I disse dager fører de polske patrioter en heltemodig kamp i Warsjawas gater.

Bare vårt land danner en sørgelig unntagelse.Men også her arbeider de aktive landsmenn med alle krefter og midler som står til rådighet for å forvandle heimefronten fra en blott og bart navn til en organisatorisk kjennsgjerning. Blandt alle de grupper som virkelig utfører positivt arbeid på heimefronten er der ingen motsetning om mål og midler,og noen splittelse kjenner man ikke til.Heller ikke har arbeidet vært drevet på en slik måte at det er blitt skapt noen motsetningsforhold til regjeringen i London. Tvertimot er alle krefter satt inn for å gjennomføre de paroler som er sendt ut fra London.Vi minner om boykotten av A.T.og arbeidsmobiliseringen nå nylig.Det er riktig at den aktive heimefront har øvd saklig kritikk mot regjeringen fordi den har unnlatt å hjelpe til med å skape en virkelig heimefront under en samlet ledelse.Men dette har ikke vært gjort for å diskreditere regjeringen,men for å skape bedre tilstander her heime.

De som hele tiden har drevet et positivt arbeide for å organisere en virkelig heimefront er kommunistene sammen med grupper fra andre politiske rettninger.Alle disse aktive landsmenn har ikke orket å se på at våre folk sigar ned i passivitet og politisk slaphet,og landet legges åpent for reaksjonære kupp-planer under krigen.Arbeidet med å danne et frihetsråd for heimefronten ble tatt opp nettopp for å samle alle aktive krefter i folket vånder en felles ledelse til motstand mot tyskerne og quislingene,og på samme tid for å vekke vårt folk til aktivitet mot alle andre former for reaksjon.Navnet frihetsråd ble valgt med tanke på det danske frihetsråd,og alle kan vel være enig om at Danmark ikke akkurat er noe dårlig eksempel.

Men bak kulissene arbeider de reaksjonære krefter utrettelig for å hindre enhver organisering av en samlet og aktiv heimefront.Det norske folk skal ikke få lov til å oppleve storheten i å delta i den rettferdige, felles kamp mot nazisme og reaksjon,det skal holdes nede i passivitet og skal istedet få kjenne de bitre frukter av den politiske demoralisering som er passivitetens ubønnhørlige følgesvenn. Reaksjonen har ingen forbindelse med det positive arbeid på heimefronten.Den holder seg utenfor, i bakgrunnen,og dens bestrebelser består i å stemple alle positive tiltak som kommunistiske for på den måten å diskreditere den og skremme folk fra å slutte opp om den.

Nu sist har reaksjonen vist seg i form av et " illegalt" sirkulære til arbeiderne.Det har overskriften " Ingen desorganisasjon i heimefronten" og er underskrevet av " Den Frie Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon ". Sirkulæret er meget snedig laget.Når man leser det ,får man inntrykk av at det virkelig finns en samlet og aktiv heimefront under en felles ledelse.Enhver som kjenner litt til forholdene,vet at dette ikke er tilfelle . De som virkelig utgjør den positivt arbeidende heimefront er nettop dem som sirkulæret mener til kamp mot.Sirkulæret tar til inntekt for seg de tunge offer som heimefronten har ydet,og alle de patrioter som har gitt livet under kampen . Hvem er det som har ofret ?Er det de personer som

har sendt ut sirkulæret ?Nei,de som har ofret livet i kampen her heime er folk av samme slaget som dem sirkulæret advarer mot.Brorparten av de falne er kommunister.Arbeiderne vet at dette er en kjennsgjerning.Forfatteren av sirkulæret gråter krokodilletårer over sine døde motstandere. Arbeiderne har respekt for minnet om dem som mistet livet i kamp for derres og hele folkets sak,og de som kaller seg lederne for den frie landsorganisasjon bør skamme seg over å ta disse døde til inntekt for sine reaksjonære planer.

Så følger advarslen mot frihetsrådet,og i den forbindelse skumles det om " spekulanter som er på ferde for å fremme særinteresser". Alle arbeidere kjenner igjen uttrykksmåten og vet at med spekulanter menes kommunistene.Arbeiderne vet også at dette med å fremme særinteresser er løgn. I disse tunge år har ingen av de aktivt arbeidende grupper fremmet annet enn interesser som er felles for arbeiderklassen og hele folket.

Og så tar sirkulæret autoriteten til hjelp for at bannlysningen både mot frihetsrådet og kommunistene skal ha den ønskede virkning.Det påberoper seg regjeringen og noe som kaller seg heimefrontens ledelse.Arbeiderne har grunn til å spørre : " Hvem er disse folk som misbruker landsorganisasjonens navn til å ødelegge alt positivt arbeid på heimefronten ?"Vi kjenner dem godt fra disse fire år i illegalt arbeid.Det er et par faglige byråkrater som har flyktet fra slitet og faren her heime,sitter i fred og trygghet i Stockholm og er livende redd for at de ikke skal få sine taburetter og maktposisjoner i fagbevegelsen igjen når krigen er slutt. Her heime har de bare en håndfull medhjelpere som heller ikke deltar i det positive arbeid på heimefronten,men har som oppgave å spre giftige opprop mot kommunistene og dermed lamme alle praktiske tiltak.Det er sendt ut paroler til arbeiderne om å stoppe innbetalingen av kontingent til den nazistiske fagforeningsledelse og om boykott av alle fagforeningsmøter som er innkalt av de kommisariske.Hva har herrerne i Stockholm gjort for å sette disse paroler ut i livet ? Ingen ting ! Det er vi her heime som har gjort svenske av seg driver bare på og skremmer arbeiderne bort fra det positive arbeid,de bruker ordet kommunisme som et skjellsord mens vi står oppe i historiens frykteligste krig,en krig hvor Sovjet-Unionen og Den røde armé er vår viktigste allierte og beste garanti for arbeiderklassens demokratiske rettigheter etter krigen.

Borte i Stockholm har de faglige byråkrater smeltet sammen med de most reaksjonære kreftene blandt emigrerte landsmenn og etablert seg som heimefrontens ledelse. Og her gjentar historien seg.Den såkalte heimefrontens ledelse har ikke lagt to pinner i kors for virkelig å organisere noen samlet og kampdyktig heimefront. Men de representeres her heime av noen reaksjonære personer som er for redde til å tre åpent og ærlig fram og bare sender ut advarsler mot aktive patrioter.Hva har denne ledelse gjort for å omsette i handling parolene om kamp mot A.T. og arbeidsmobiliseringen ? Bortsett fra selve parolene har det i det praktiske arbeid ikke vært mulig å finne noe spor etter heimefrontens ledelse, Nei,det er de aktive grupper her heime som har utført det vesle som er gjort for å hjelpe den ungdom som blir forfulgt av nazi myndighetene,og det er de som strever det beste de vet som blir stemplet som komminster og dermed angivelig mindreverdige nordmenn.-Alle bevisste arbeidere som har fulgt med litt,vil vite at dette ikke er tomme ord,men kjennsgjerninger. Når herrerne i Stockholm sier at de aktive patrioter splitter heimefronten,så vet vi alle at dette er tøv,Derimot er det et sørgelig faktum at disse samme herrer til en viss grad har klart å skape en kløft mellom nordmenn heime og ute.

Hva er så hensikten med disse reaksjonære bestrebelser overfor heimefronten? Saken er nokså enkel når vi tenker på om.Det emigrerte byråkrati fryktet for at vårt folk,og særlig arbeiderklassen,skal komme i kamphumør og reise en kraftigere motstand motokkupantene og quislingene . Byråkratene vet nemlig at et våkent folk og en politisk bevisst arbeiderklasse etter krigen vil føre vekk byråkratiet og skapet et virkelig lov-

vil føre vekk byråkratiet og skapet et virkelig lovende folkestyre i vårt land.Og når reaksjonen går til kamp mot dette folkestyret under feltropet: Ned med kommuinistene,så er dette bare skjult erkjennelse at at kommunistene er de mest aktive i kampen for arbeidernes og hele folkets demokratiske interesser.

Utsendelsen av et slikt sirkulære viser at det er på høye tid arbeiderne tar saken opp til drøftelse for alvor.Da vil de også snart komme til klarhet over hvem som er deres fiender og hvem som er deres sanne venner. Saken er for viktig til å avføres med en skuldertrekkning.Her er det i sannhet arbeidernes dyreste livsinteresser som står på spill.

AV CHURCHILLS TALE 2 AUGUST.

Innledningsvis sa statsministeren at han stort sett bare hadde gledelige opplysninger å legge fram for underhuset.På alle fronter er de tyske og japanske stridskrefter på tilbaketog,og de alliertes overlegne både tillands, i luften ,på havet og under havflaten.- Vi skal her bringe et kort referat av de avsnitt som har størst betydning for oss.

Om kampene tilsjøss opplyste Churchill at de alliertes skipstap på grunn av fiendtlige ubåter nu ikke lenger spiller noen rolle for krigsførselen.For hvert allibrt skip som er gått tapt er flere ubåter blitt ødelagt.

Om invasjonen i Normandie uttalte statsministeren at planen til denne hadde han hatt med seg da han reiste til konferansen i Quebec.Den ble der forelagt for Roosevelt og de allierte stabssjefer,som alle godkjente den. En særlig kommisjon av krigssakkyndige (militære) fikk så i oppdrag å utarbeide planen i detaljer,og i begynnelsen av dette år ble sjefene for invasjonsstyrkene utnevnt.På konferansen i Teheran levet vestmakten o Stalin at denne eller lignende plan skulle bli satt ut i livet i slutten av mai eller begynnelsen av juni iår.Stalin på sin side lovet at Den røde armes samlede styrker skulle settes inn i en stor sommeroffensiv.Dette er også blitt gjort i stort omfang. Selve landsettingen av troppene og forbindelse med dem over kanalen hadde vært forbundet med store vanskeligheter.Men alt gikk etter planen og idag står det på fransk grunn en stor alliert armé med det beste utstyr som i det hele kan skaffes.De siste nyheter fra Frankrike er også meget lovende.-Den nuværende stilling i Italia karakteriserte Churchill som en p lanmessig framrykkning mot FIRENCE, og både troppene og befal hadde vist stor dyktighet under hele offensiven.

Churchill bemerket at den viktigste fronten ville han omtale tilslutt. Det var Den røde armee som hadde tilføyd fienden de største nederlag.Ingen makt i verden uten Sovjet-Unionen kunne ha maktet å knuse de tyske armeer til lands på en så overbevisende måte.Resultatet hittil av den russiske sommeroffensiven var at 10 tyske divisjoner var låst fast i Finnland og mellom 20 og 30 divisjoner helt avskåret i Estland og Nord-Lettland.Statsministeren hyldet marsjall Stalin som en stor leder for et stort folk og gav uttrykk for den overbevisning at den 20-års pakt som England hadde med Sovjet-Unionen ville vise seg som en av de varigste og mest stabile garantier til å sikre fred og forståelse mellom Europas folk.

Etter å ha omtalt virkningen av de flyvende bomber og sagt noen ord om den politiske situasjon i Europa,uttrykte Churchill håpet om at Frankrike etter krigen igjen måtte innta sin plass blandt verdens ledende nasjoner. Meget åpenhjertig tilstod han at det ikke alltid hadde vært det beste forhold mellom ham og de Gaulle i disse fire år,men han kunne aldri glemme at det var de Gaulle som i de tunge tidene etter frankrikes fall hadde stått fast og straks gått igang med å organisere de frie franske tyrker.Dermed hadde han vist veien til Frankrikes gjenreisning.Churchill håpet at når det vanskelige spørsmålet om grensen mellom Tyskland og Frankrike skulle løses,så burde fransk representanter være med på avgjørelsen sammen med de andre tre allierte stormakter,U.S.A., England og Sovjet-Unionen.

For Polen slo nu frihetens time,uttalte statsministeren.Den røde armees tropper trenger fram og frigjør de polske områder fra nazistenes åk.Sovjet-regjeringen har gitt uttrykk for sitt ønske om å hjelpe til med å gjenreise et fritt,uavhengig og sterkt Polen.Men samtidig mener russerne at det bør være et demokratisk Polen,som de kan leve i fred og godt naboskap med. Churchill mente at dette var et rimelig ønske i betraktning av alle de lidelser som det russiske folk har gått gjennom ved at Tyskland angrep det gjennom Polen.Den engelske regjering hadde et inderlig ønske om at alle bestrebelser,både de som kjemper sammen med russerne og de som gjør sin krigsinnsats sammen med vestmaktene,måtte komme til enighet innbyrdes og samle seg om den store oppgaven å bygge opp det nye Polen.Statsministeren mente at det beste tidspunkt for en slik polsk samling ville være Warsjawas nær forestående befrielse ved de russiske våpen.

Churchill kom med en advarsel til Tysklands vasalstater.Romania burde straks komme til forståelse med Sovjet-Unionen og forstå at landet var nu prisgitt russernes nåde.Også for Bulgaria var det på høye tid å slutte med å spille lakai-rollen for den slagne Hitler, I denne sammenheng opplyste statsministeren at Tyrkia hadde brutt den diplomatiske og økonomiske forbindelse med Tyskland.

Om forholdene i Tyskland sa Churchill at de politiske og militære ledere nu hadde begynt en utryddelseskrig mot hverandre.Hvor viktig dette enn var for krigens gang,så måtte de allierte nu som før støtte seg på sin egen styrke og den rettferdige sak de kjempet for og ikke slappe av i sin krigsinnsats.

Statsminsiteren bemerket tilslutt at han alltid hadde tatt avstand fra overdreven optimisme,men denne gang mente han å kunne si at seirens time kanskje var meget nær.Men han la til at selv om det skulle dra litt ut, så gjalt det om å sette alle krefter inn for å påskynne nazismens endelige undergang.

KRIGSNYTT.

Tyrkias brudd med Tyskland har foreløbig bare ført til skjulte tyske trusler,men det er lite sannsynlig at Tyskland er istand til å sette igang militære tiltak i den anledning.Bruddet har imidlertid vakt stor uro blandt Tysklands vasaller.Både Romania,Ungarn og Bulgaria har erklært at de ikke akter å bryte forbindelsen med Tyrkia,og visse ting tyder på at Bulgaria vil prøve å gjenopprette det gode forhold til Sovjet-Unionen.

FINNLAND: Presidønt Ryti har gått av,og marsjall Mannerheim er innsatt som ny presidønt på grunnlag av en lov som er vedtatt av riksdagen.En ny regjering ventes utnevnt med det første.Den får som op gave å innlede freds forhandlinger med Sovjet-Unionen og England.

SYDFRONTEN: Framrykningen har vært langsom den siste uken.De alliertes holder besatt sydbredden av elva Arno fra utløpet til et stykke ovenfor Firenze.Den delen av Firenze som ligger på sydbredden av Arno er erobret, mens tyskerne holder bydelen på nordbredden.Enkelte steder kjemper framskutte allierte på nordsiden av elven.

VESTFRONTEN: Siste uken karakteriseres ved en avgjørende amerikansk seir. De amerikanske styrker brøt igjennom de tyske stillinger på vestsiden av CHERBOURG-halvøya,og har siden rykket i stormtempo videre mot syd,vest og øst.RENNES,hovedstaden i BRETAGNE,ble hurtig erobret.Fra Rennes støtte panseravdelinger mot vest og har allerede nådd utkantene av BREST. Mot syd har amerikanerne nådd LOIRES munning,og tyskerne på Bretagne-halvøya er avskåret.En tredje kolonne trenger fram mot øst..Byen og knutepunktet LAVAL og MAYANNE er falt.Den hurtige framgang skyldes at fienden ikke har maktet å yte noen organisert motstand.På Bretagne-halvøya gjenstår bare oppryddningsaksjoner.

ØSTFRONTEN: Heftige kamper pågår på bred front langs grensen til Øst-Prøussen og langs WEICHSEL.Hårdnakkede kamper i Warjawas Syd for hovedstaden, har russerne på bred front gått over Weichsel.Tyskerne kaster inn alle reserver for å dømme opp,men dette vil ikke lykkes dem.

Nr.25. N O R S K V I L J E 2 Årg.
16 aug.1944.

SAMLING AV HEIMEFRONTEN.

Den politiske aktivitet på heimefronten harx økt som følge av aktive patrioters ihærdige organisasjonsarbeide.

Samling av alle motstandsgrupper under en felles ledelse har vært målet.En rekke forbindelser er knyttet og arbeidet i full gang.

På dette tidspunkt sender noen som undertegner seg "Den frie arbeidernes landsorganisasjon" et sirkulære under titelen :

"INGEN DESORGANISASJON AV HEIMEFRONTEN"

hvori de advarer mot de krefter som har prøvet å skape en samordnet ledelse på heimefronten.Et slikt sirkulære på det nuværende tidspinkt kan ikke ha noen annen virkning enn :Nedbrytning av kontakter,mismot og passivitet i rekkene.

Vi vil derfor på det instendigste advare noen mot å la seg forvirre av dette oppropet.Enhver må fortsette sitt arbeide.Ingen forbindelser må brytes.Organisasjonen må utbygges videre.

Det vil nemlig i den nærmeste framtid foreligge en hel avklaring om heimefrontens ledelse.

Det gjelder om å skape orden og ikke rot i hele motstandsbevegelsen. Alle de store oppgaver som foreligger for hver enkelt organisasjon krever samarbeide.

La oss i fellesskap løse de oppgaver som regjeringen og heimefrontens ledelse har stillet for å befri Norge og sikre demokratisk utvikling.

NEDSETTELSE AV RASJONENE.

Tyskerne proklamerer en allmindelig nedsettelse av rasjonene før 24 kortperiode.Dette er noe vi har vøntet på,for tyskerne disponerer ikke lenger over de rike jordbruksdistriktene i Ukraina. Befolkningen i det tysk-okkuperte Europa trues av hungersnød.Det eneste som kan hindre en katastrofe er en snarlig slutt på krigen,og den veldige innsats av tropper og materiell på alle fronter viser at de allierte akter å knuse Nazi-Tyskland i løpet av høsten.

En nedsettelse av rasjonene er således ikke noen oppsiktsvekkende.Heller ikke blir vi ytterligere forbauset over den framgangsmåten Torboven benytter seg av.Vi er vant til svindel fra den kanten.I stedet for å innrømme at myndighetene ikke lenger klarer å skaffe tilstrekkelig matforsyninger,skriker nazistene opp om at en angivelig bande sabotører,som naturligvis blir kalt kommunister,på høylys dag og midt i Oslos sentrum har stjålet en hel lastebil full av rasjoneringskort.Skylden for matvaremangelen skal rettes over på kommunistene,og Torboven håper at folks forbitrelse skal vendes i samme rettning.Men han forregner seg.Folk flere gjennomskuer denne provokasjon.Helt logisk tenker de som så at det angivelige attentat mot rasjoneringskortene er ikke ingen av oss kan kontrollere.Tysklands hensikter i denne forbindelse ligger derimot klart i dagen.

Like så plumt er tyskernes friere til arbeiderne. Torboven forsøker å klappe dem på skulderen ved å si at de sikkert ikke er medskyldig i forbrytelsen.Og lokkemidlet skal være at de som har tilleggskort ikke skal ramme av nedsettelsen.Det høres så pent ut,men i virkeligheten blir også alle arbeiderfamiljer rammet av forordningen,for arbeidernes koner og barn har ikke tilleggskort.

Hele svindelen er bare et tegn på hvor fortvilet stillingen er for nazistene,og hvor nær Tysklandx står det endelige nederlag.

KRIGSNYTT.

VESTFRONTEN: Siste uken har vært karakterisert ved heftige amerikanske framrykkninger i Bretagne og mot Paris.På Brest-halvøya står nu kampene om de sterke støttepunkter BREST,LORIENT,ST.NAZAIRE og ST.MALO.Mot syd har amerikanske panserstyrker rykket inn i NANTES og ANGERS.Mot øst er de viktige knutepunkter CHARTRES,ALENÇON og CHATEAUDUN falt.CHARTRES ligger bare 75 km fra PARIS. En amerikansk kolonne som rykker fram og
xxxdexxx

nordover fra Alencon støter inn i ryggen på de tyske styrker i VIRE og CAEN-området. De siste meldinger tyder på at den 7de tyske armé har fått retretten til SEINEN så godt som sperret. Den tyske rettøttåpningen er bare 20 km, og den blir mindre for hver time. Samtidig prosser de engelske og kandiske tropper hart fram fra nord mot FALAISE. En omringning av den 7 de armé vil bety en katastrofe for tyskerne, for denne armé omfatter noen av de beste troppeavdelinger de kan disponere i Vest-Europa.

Katastrofen er så meget mer overhengende som de allierte har foretatt en ny invasjon i Frankrike, denne gang på sydkysten mellom MARSSEILLES og den italienske grensen. Landgangen begynte igår morges med at store styrker luftlandings-tropper ble sluppet ned. Samtidig gikk en veldig flåte av transportskip, beskyttet av sterke formasjoner av krigsskip og fly, inn mot kysten. Infanteri og pansertropper ble satt i land i store masser. Landgangen var meget vellykket. I og med åpprettelsen av annu en ny front vil den tyske okkupasjon av Frankrike snart være en saga blott. Tyskerne har nemlig ikke reserver nok til å dekke opp for dette nye angrep.

ØSTFRONTEN: Også her er det oppnådd store resultater den siste uken. I avsnittet foran Karpatene er alle oljeområder renset for fiender. Produksjonen i fredstid var ca. 700,000 tonn olje. Lenger nord er brohodet over WEICHSEL utvidet, og byen SANDOMIER er omringet. I WARSJAWA fortsetter de forbitrede gatekamper. Nord for Warsjawa har russerne opprettet et nytt brohode over Weichsel. Langs grensen av Øst-PREUSSEN fortsetter de harde kampene. Særlig på dette frontavsnitt kaster tyskerne inn alle tilgjengelige reserver, og russernes angrep her tar i første rekke sikte på å slite opp de tyske reserver. Samtidig fører russerne fram store forsterkninger i beredskap til den kommende framrykkning inn over tysk jord.

Ødeleggelsen av den tyske nord-armé skrider planmessig fram. I framstøtet mot RIGA er bl.a. byen JAKOBSTADT erobret. Men det viktigste støtet blir ført fram ved PSKOV gjennom Syd-ESTLAND. Det tar sikte på å spalte den tyske front i to. Russerne står her mindre enn 25 km. fra hovedbanen mellom RIGA og TALLIN og ca. 35 km. fra det viktige knutepunktet VALKA. Tyskerne vil ikke være istand til å holde stand lenge i Estland og Lettland. Den tyske komité i Moskva har gjennom kringkastingen oppfordret dem til å kapitulere.

Fra Moskva blir det meldt at general Paulus og 6 andre generaler har sluttet seg til komitéen for Tysklands befrielse i Moskva.

AV INNSTRUKSENE FRA DEN ALLIERTE OVERKOMMANDO.

KJENN FIENDEN.

Hvis tyskerne gjennomfører fullt ut den villskap og råskap som de har gjort seg skyldig i i andre land, vil det være et tegn på at de har tenkt å trekke seg tilbake av landet. Og når de trekker seg tilbake denne gangen skal det bare bli med et resultat. Se til at de blir klar over det. Se til at de forstår at de må betale for hver terrorhandling de begår, for hver brutalitet, for hver ødeleggelse, for hver krenkelse, for hvert tyveri.

Noter nøyaktig med graden, avdelingen og om mulig navnet på enhver tysker som gjør seg skyldig i slike handlinger, slik at du kan melde av alle detaljer med dato, tid, sted og navn på vidner til de allierte myndigheter.

FIENDENS MORAL. Okkupasjonsstyrkenes moral er ikke den samme idag som den var våren 1940. Dengang betraktet de seg selv som uovervinnelige erobrere, men siden har de lært meget. De har vært omgitt av en fiendtligsinnet befolkning og bare noen få av dem håper ennu på at Tyskland skal seire. Det meste det flesté av dem håper på er å unnslippe med livet i behold.

Men de tyske soldatenes moral er enda ikke på bristepunktet. De vet neppe så meget om hvor alvorlig de militære nederlag som den tyske krigsmaskin har lidd tillands, tilsjøss og i luften, betyr. De tyske soldater ved fronten og heime i Tyskland holdes nemlig i uvitenhet om meget av det som er vel kjent i de besatte områder. De blir alle fortalt at for dem er det ikke noe valg, annet enn seier eller tilintetgjørelse. Med en slik innstilling må de kjempe videre.

Nr.26. 23 aug.1944. NØRSK VILJE 2 Årg.

FEM BRØDLØSE DAGER.

Tyskerne og nazistene gjør et stort nummer av de forsvunne rasjoneringskort. Nu sist har "minister" Hwist rykket ut med et innlegg der fryktelige trusler veksler med vakre lokketoner. Kortene må skaffes tilveie igjen. Hensikten er for det første å hisse folk opp mot kommunistene, som angivelig har stjålet kortene. For det annet gjelder det også å true eller lokke frem et tilstrekkelig antall Judasser som er villig til å selge sine landsmenn for de beryktede 30 sølvpenger. Sølvpengene representeres i dette tilfelle av kr. 200,000 som skal forfeles på angiverne.

Dersom det skulle være tilfelle at patrioter har røvet en lastebil med rasjoneringskort, så har de nok gjort det for å hjelpe alle de A.T.-guttene og andre utskrevne som ligger i dekning og er avskåret fra normale matinnførsler. Og da er det en riktig og patriotisk gjerning, som alle gode nordmenn bør godkjenne. Dette ble også nylig slått fast i den norske kringkasting fra London.

Men bortsett fra dette måtte vi allikevel være forberedt på en tysk aksjon mot våre rasjoner. For hovedsaken er nokmat de knappe forsyninger nu i stigende grad skal reserveres tyskerne og forræderne. Forbeven og quislingenes åpenbare nervøsitet og deres plumpe forsøk på å tilsløre det faktiske forhold viser at det er noe muggent ved forholdene.

Først og framst skal vi merke oss at virkningene av nedsettelsen, ifølge bestemmelsen skal skyves ut til slutten av kortperioden. Først da kommer de fem brødløse dagene. Fienden regner med at en slik utsettelse skal ta den verste brodden av folks forbitrelse og dermed hindre aksjoner mot utsultingen. Storparten av det norske folk venter nemlig på et tysk ~~nederx~~ ~~ixg~~ sammenbrudd til høsten, kanskje før kortperioden er tilende, og dette kan lokke oss til å mene at motstandsaksjoner derfor er unødvendig. Dette vet tyskerne, og spekulerer i våre forhåpninger. Det må innstendig advares mot en slik tankegang, som kanskje vil vise seg å være en farlig illusjon. Selv om vi håper at krigen er slutt til høsten, så må vi ikke gjøre vår motstands avhengig av slike forutsetninger. Det kan føre til en skjebnesvanger passivitet.

Ennu mere mistenkelig virker det når Terboven klapper arbeiderne på skulderen, gir dem fri for all skyld i tyveriet og forordner at alle som har tillogskort ikke skal rammes av nedsettelsen. Denne svindelen skal ikke narre noen, allerminst arbeiderne selv, for alle vet jo, at arbeider-familjene også rammes av forordningene, idet hverken koner eller barn har tillogskort. Svindelen er beregnet på å kaste blår i øynene på folk, og viser samtidig at det er arbeiderne som er årsak til fiendens største engstelse. Tyskerne er levende redd for aksjoner på arbeidsplassene.

Og arbeiderne bør innfri denne skjulte angst. Et slikt skuemolt slag mot rasjonene gir i virkeligheten det best tenkelige utgangspunkt for effektive motforholdsregler fra arbeidernes side, etter prinsippet: mindre mat, mindre arbeid. Fem % mindre mat bør få som svar fem % nedsettelse av arbeidsytelsen. Dette vil bety en utvidelse av den sabotasje som alt lenge har vært praktisert. For å sikre en effektiv gjennomførelse av denne stille sabotasje vil det imidlertid bli nødvendig også å gå til kamp mot overtidsarbeidet. Som motvekt mot sabotasjen har tyskerne nemlig i stigende grad lokket arbeiderne til å ta overtidsarbeide. I alt for høy grad har dette lykkes, og følgene har vært en faktisk forlengelse av arbeidsdagen. Også av denne grunn bør overtidsarbeidet bekjempes. Ellers kan det være et spørsmål om ikke arbeiderne igjen med fordel kan gripe til streikevåpnet for å trygge sine interesser og samtidig ramme fiendene på den mest følelige måte. Erfaringene fra Danmark viser at visse former for streik, som er nøye tilpasset forholdene under okkupasjon og terror framleis er meget effektiv. Det står til arbeiderne selv å bestemme hvilke former de vil bruke. Noe

bør i alle fall gjøres, og beslutsomme aksjoner mot utsultingen vil være et verdifullt bidrag til frihetskampen og vil påskynne nazismens endelige undergang.

EN SAMLET LEDELSE FOR MOTSTANDSBEVEGELSEN I BERGEN.

Under hele krigen har den aktive heimefronten følt savnet av en enhetlig ledelse av motstanden mot fienden. I den anledning har det fra flere hold vært rettet saklig kritikk mot regjeringen fordi den har unnlatt å ta initiativet til å skape en landsledelse som virkelig kunne organisere og samle alle motstandsformer til en eneste kraft.

Da forholdene på heimefronten ble mer og mer uholdbare, tok flere illegale grupper i begynnelsen av dette året opp arbeidet med å skape en samlet ledelse for motstandsbevegelsen. Ganske naturlig tok så tanken om et frihetsråd, i likhet med det danske, fastere form, og arbeidet ble satt i gang flere steder, bl.a. også på Vestlandet. Midt under arbeidet dukket det så opp utenfra noe som kalte seg heimefrontens ledelse. Den sa at den var godkjent av regjeringen som eneste ledelse for heimefronten og tok avstand fra tanken om et frihetsråd.

Det virket forstemmende på alle aktivt arbeidende grupper at den slik ledelse ble oppnevnt fra utlandet uten forbindelse med den praktiske virksomhet her heime, og enda dårligere inntrykk har det gjort at representanter for denne ledelse så tydelig har gitt tilkjenne at kommunistene skal holdes utenfor frihetsarbeidet, i strid med de demokratiske prinsipper som regjeringen har fastsatt somm grunnlag for heimefrontens virksomhet. På den annen side er det klart at hvis regjeringens hensikt er å skaffe heimefronten en virkelig samlet ledelse, så vil alle aktive grupper slutte opp om den! Og da er det naturligvis av underordnet betydning om den bærer navnet frihetsråd eller heimefrontens ledelse. Hovedsaken er at heimefronten blir samlet og videre utbygd til en virkelig aktiv kraft.

Såvidt vi vet har de aktive motstandsgrupper nu søkt kontakt med regjeringens representanter for heimefrontens ledelse for å få nærmere opplysninger, slik at stillingen kan bli helt klarlagt. I denne sammenheng står også spørsmålet om å danne en samlet ledelse for Bergen på dagsordenen. Blandt aktive patrioter her i byen, og ikke minst blandt arbeiderne, er det enighet om at denne ledelse virkelig må representere de illegale organisasjoner som alt fins. Ingen gode nordmenn må settes utenfor på grunn av politisk innstilling. Derfor må det kreves at ledelsen blir minst mulig ensidig partipolitisk representert og preget. Det som trenges nu er en ledelse som er istand til praktisk å organisere hele befolkningen til kamp. Vi har ikke bruk for noen administrativ instans som bare sender ut paroler og ellers ingen ting bestiller. Arbeiderne krever organisasjon og frabeder seg å få stener for brød.

ADVARSEL.

Etter de opplysninger vi har fått ser det ut til at det forestår en utstrakt arbeidsmobilisering her i landet. Den har sammenhæng med Goebels totale mobilisering og gjelder alle menn i alderen 18--55 år. Alle de som er i forsonen, må være på vakt og være forberedt på å bli innkalt. Tyskerne vil undersøke om de egner seg for mobilisering.

Parolene er de samme som for A.T.guttene og for dem som er utskrevet til arbeidsinnsats. Ingen må møte til utskrivningen. I samme forbindelse må det innskjerpes at regjeringens ordre til lensmennene og andre offentlige tjenestemenn om ikke å medvirke til innkalling og arrestasjon av gode nordmenn, fremdeles står ved makt.

Videre gjør vi oppmerksom på at det fra det sivile luftvern i Bergen er sendt ut en forespørsel til alle luftvernmannskaper om de er medlem av N.S. eller ikke. INGEN MÅ SVARE PÅ FORESPØRSELEN! Det dreier seg her om en ny form for registrering. Brenn brevkortet.

AV INSTRUKSENE FRA DEN ALLIERTE OVERKOMMANDO.

DET TYSKE TRANSPORTSYSTEM: Når tyskerne står overfor en invasjon i stor målestokk i vest, vil transportsystemet være den aller største betydning for dem. Selv nå forårsaker transportproblemene store vanskeligheter for tyskerne, de er avhengig av transport av følgende grunner:

1/ For å frakte livsviktige forsyninger av mat og råstoffer til Tyskland fra hele Europa, for derved å søke å oppnå virkningene av den allierte blokade.

2/ For å forsyne krigsindustrien og fordele de ferdige produkter fra fabrikkene.

3/ For å tilfredsstille militærvesenets direkte behov.

Når invasjonen kommer vil punkt 3 være den viktigste. Den tyske forsvarsplanen er basert på mobile reserver, som er samlet på strategiske punkter og er lett tilgjengelige. Disse reserver vil, såsnart de føres opp til kampområdet, bli erstattet med andre reserver fra Tyskland eller andre baser. Fordi tyskerne ikke vet på hvilket sted slaget vil falle, må de holde sine reserver fordelt over hele Europa. Dette betyr igjen at transportsystemet vil være bestemmende for den tyske strategi i 1944. I den forrige verdenskrigen var krigføringen ikke på langt nær så bevegelig som den har vært under denne krig, men allikevel sa Ludendorff i sine erindringer: "I enhver krig kommer det tidspunkt da lokomotiver er av større verdi enn kanoner". Det tidspunkt nærmer seg nå, et tidspunkt da enhver nordmann, så vel som folkene i andre okkuperte land, må være beredt til å ha et ord med i laget.

En velkjent svensk militærkronikør skrev i 1942 at hele transportsystemet i et hvilket som helst okkupert land til syvende og sist var prisgitt befolkningen der. Han skrev: "Hvis alle innbyggerne i landet ved felles aksjon og på et bestemt tidspunkt begynte å legge vanskeligheter i veien for alle transport som går gjennom den bygden hvor han bor, vil der ikke finnes noen kontroll god nok til å kunne forhindre det, og ingen transportorganisasjon vil kunne greie seg mer enn i to-tre dager.

Fienden kan med andre ord ikke vokte over hver kilometer av de veier og jernbaner som han er avhengig av for å slå invasjonen tilbake. Mange norske jernbanefolk har allerede vist at de er klar over situasjonen, og de vil også gjøre sitt når dagen kommer. Det er ikke bare trafikken langs hovedveiene som må avbrytes, sideveien må også sperres for fienden skal bli forhindret fra å komme frem ad omveier. Ved samstemt aksjon kan således tusener av nordmenn delta i å lamme fiendens bevegelsesevne, samtidig som de minsker risikoen for seg selv betraktelig.

I den norske kysttrafikken er norske skip, losser og sjømenn uerstattelig for tyskerne. Alle norske fiskere, losser, sjømenn bør huske dette, og forberede seg på å snyte fienden for sin hjelp når dagen kommer.

ET NYTT HEMMELIG VÅPEN.

Under krigens hittil største luftbombardement over tyske stillinger i området syd for Caen, da over 6000 tonn bomber ble sloppet ned i løpet av to timer, hadde to tyske soldater - de var fra Bayern - søkt beskyttelse i en stump av skyttergraven. De overlevde bombingen. Da de krøp fram etterpå sa den ene soldaten: "Dette går ikke lenger, nu må V 5 settes inn." "Hva er V 5 for noe?" spurte den andre soldaten. "Jo" sa den første, "V 5 er et veldig stort hvitt flagg på en kolossal lang stang". Straks etter overga de seg.

KRIGSNYTT.

VESTFRONTEN: De siste dagene er preget av større forvirring blandt de tyske styrker, som i uorden trekker seg tilbake til Seinen. Store avdelinger er avskåret, og tyskerne overgir seg i store grupper. Amerikanske pansergrupper står vestover langs Seinen fra områdene ved Nantes og Vernon. Fra Caen trenger engelske og kanadiske styrker på østover mot Seinens munning. En mektig knipetangbevegelse truer med å omringe

størstedparten av den tyske 7 armee. Det er lite rimelig at større avdelinger av denne armee vil klare å redde seg over Seinen.

Hele midt og sør-Frankrike er i opprør. Her har innenlandsstyrkene gått til offensiv over store områder. De tyske garnisoner er omringet, utslettet eller tatt til fange. De franske partisaner har allerede orobret en tredjedel av Frankrike. Friskarer med basis i Pyreneene trenger nordover og har bl.a. orobret byen TOULOSE.

Begivenhter av historisk betydning følger så hurtig på hinannen at det er ugjørlig å holde tritt med dem.

Den franske heimehær kjemper nu i hele 16 av Frankrikes departementer (fylker) og hæren får et stadig tilsig av friske krefter ettersom nye byer og landsdeler blir orobret.

I Midt-Frankrike er heimehæren på hrutig marsj nordover for å slutte seg til de amerikanske styrker der, samt for å avskjære tyskernes retrett-linjer i Vest-Frankrike. Heimehæren behersker fullstendig hele Nord-Savoyen, hvorfra de foretar angrep på de tyske stillinger i områdene der omkring.

De tyske styrkers tilbaketrekning over Seinen blir betydelig hemmet av de alliertes fly, som rydder betraktelig opp i de flyktende formasjoner.

Byen PLOESTA, hvor der er mange oljeraffinerier og anlegg for syntetisk oljefabrikasjon ble bombet hele tre ganger i løpet av 24 timer.

De allierte har utvidet sitt brohode i Syd-Frankrike. Det strekker seg nå (tirsdag) 80 km. i bredden og 70 km. i dybden.

I Vest-Frankrike står de allierte 20 km. fra VERSAILLES og ca. 40 km. fra PARIS' sentrum.

De franske jernbanefunksjonærer i Nord og Øst-Frankrike har gått til streik og togene står stille. Derved er fienden avskåret fra å benytte franske tog og franske jernbanefolk til sin retrett.

ØSTFRONTEN: Russernes brohode ved WEICHSEL er nu utvidet til 50 km. i bredden og 40 km. i dybden. Nye brohoder opprettes stadig. 3 tyske divisjoner er omringet og har neston ingen muligheter for å kunne slå seg igjennom den russiske sperrefront.

Fra sine stillinger ved den Øst-Preussiske grensen beskyter nu russerne tyske byer med sine langtrekkende kanoner.

Den tyske overkommando har gitt alle tyske handelsskip i Østersjøen ordre til å holde seg klar til deltagelse i eventuell evakuering av tyskerne fra Baltikum, Finnland og eventuelt Norge.

En russisk undersøkelseskomite har konstatert at den finske regjering bevisst har forsøkt å utryddе den russiske befolkning i Karelen. De skyldige og ansvarlige for denne forbrytelse vil bli straffet av det russiske folk. Mannerheim har erklært at han vil fortsette krigen, selv om det betyr at hele Finnland kan bli ødelagt og herjet av krigshandlinger.

Roosevelt har erklært at Amerika, England og Sovjet-Samveldet er enig om hvordan Tyskland skal behandles når krigen er slutt, og at Tyskland denne gang ikke kan unngå en allierte besettelse av landet.

JAPAN ble angrepet av svære allierte superfly lørdag. Målene var stålverk, skipsbyggerier og flåtehavnen på øya KYUSHU. Bombene forårsaket svære ødeleggelser.

De alliertes framgang i Burma fortsetter, og øker i tempo.

Den såkalte indiske "frihetsarmé" som sto under Japans lederskap, er nu blitt taus. Den har antagelig utspillet sin rolle som redskap for Japan. En fiasko som ikke behøver kommentarer.

I Italia har de allierte innledet et kraftig angrep i Adriater-området hvor de er brutt inn i de tyske stillinger på flere steder. De tyske tropper har trukket seg tilbake fra MONDOLFO. De alliertes neste etappe er slaget om Po-dalen.

Den tyske feltmarsjall Paulus, som under kampene ved Stalingrad ble forfremmet av Hitler, har undertegnet et opprop, sammen med 16 andre tyske øverstbefalende og den tyske frihetskomite i Moskva, hvori den tyske befolkning oppfordres til å gjøre slutt på "denne den mest sinnsvake av alle krigen".

Nr.28.
7 sept.1944. N O R S K V I L J E 2 Årg.

WARSJAWA.

Den vepnede oppstand i Warsjawa har på ny på en beklagelig måte avdekket de bitre motsetninger mellom, på den ene side den polske emigrantregjering i London og dens tidligere tilhengere i Polen, og på den andre siden sovjet-regjeringen, det polske nasjonalråd, nasjonalkomiteen, storparten av de polske partisaner og de militære styrker som opererer sammen med Den røde armee. Det er særlig iriterende å være vitne til hvorledes nazipressen boltrer seg i disse motsetninger og driver sin skitne propaganda mot samtlige allierte makter.

De faktiske motsetninger går tilbake til tiden før krigen. Vi har tidligere her i bladet gitt en framstilling av det polsk-russiske spørsmål og skal ikke ta det opp igjen, men bare presisrere noen hovedpunkter i striden.

Sovjet-regjeringens stilling er klar og logisk. Russerne mener at de har rett på de østlige områder av det tidligere Polen med overveiende ukrainsk og kvite-russisk befolkning, som Polen tok med makt etter forrige krig. De hevder altså at den framtidige polsk-russiske grensen bør svare i store trekk til den såkalte Curson-linjen. Desuten mener sovjet-regjeringen at den har rett til å forlange av det nye Polen skal være en demokratisk stat, slik at det gamle fiendskapet kan avløses av varig vennskap og et godt naboforhold. Det monumentet som nylig er reist i Lublin til minne om alle de medlemmer av Den røde armee som har gitt livet i kampen for Polens befrielse, antyder den morwlske berretigelsen i et slikt krav. I sin siste tale anerkjente også Churchill prinsipielt Sovjet-Unionens standpunkt.

Sovjet-regjeringens holdning er bestemt av at den betrakter den polske London-regjering som en reaksjonær, sovjet-fientlig regjering, en slags nazi-regjering som det umulig kan etableres samarbeid med. Og den polske regjerings handlinger gir også virkelig gode grunner for mistillit. Vi skal bare minne om den polske regjerings provokatoriske holdning til de tyske påstander om massegravene i Katynskogen. Videre vil vi minne om at den polske regjering like etter Wilnas befrielse sendte ut en erklæring hvor den krevde at Lithauens gamle hovedstad skulle anerkjennes som polsk område.- Meget avslørende er den kjennsgjerning som for ikke lang tid siden ble offentliggjort i amerikanske aviser. I sin tid stillet den amerikanske regjering en større pengesum til disposisjon for den polske regjering for å organisere den illegale motstandsbevegelsen i Polen. Stikk i strid med forutsetningene ble en stor del (part) av disse penger brukt til å utgi i masseopplag spre sovjetfientlige brosjyrer i U.S.A (Vi husker alle hvorledes den polske regjering reagerte da sovjet-regjeringen anerkjente den polske nasjonalkomitee som forvaltningsmyndighet i de befridde områder. Den erklærte da i tommelig nazistiske vendinger at komiteen bestå av en flokk usurpatorer som bare representerte kommunistene.

De siste hendinger i Warsjawa blir av russerne oppfattet som en provokasjon, som den polske regjering har satt i scene for å diskreditere Sovjet-Unionen og Den røde armee, og da er det lettere for oss å forstå den steile holdning som Sovjet-regjeringen har inntatt i spørsmålet. Det er nemlig et faktum at oppstanden er organisert av den polske regjering- uten at det er innhentet råd og instruksjoner fra de avdelinger av Den røde armee som opererer foran Warsjawa. Dersom vi kunne tenke oss f.eks. at de franske partisaner hadde gått til vepnet oppstand i Paris på egen hånd og derfor på et ubeleilig tidspunkt, slik at det hadde bragt forvirring i de alliertes operasjonsplaner, så kan vi være forvisset om at general Eisenhower- med full rette- hadde stemplet det som en nazistisk provokasjon og forlangt at lederne skulle stillos for krigsrett (standrett) En ting er det nemlig å